

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA CELJE
IPAVČEVA 10

3000 CELJE

BRONHITIS

Šol. l.: 2006/2007

(Vzgoja za zdravje in socialna medicina s statistiko

)

KAZALO:

- 1) Uvod_____str. 3
- 2) O bronhitisu_____str. 4
- 3) Zaključek (povzetek)_____str. 6
- 4) Viri in literatura_____str. 7

1) Uvod

Pri predmetu vzgoja za zdravje in sodobno medicino s statistiko (VzS), smo morali izdelat vsak svoj referat o izbrani temi, ter ga kasneje tudi predstaviti. Odločila sem se, da podrobneje opišem kronično vnetje sapnic oziroma bronhitis. Ker je bronhitis nedavno tega imel moj mlajši brat, mi vse to vsekakor ni tuje. Upam, da bom lahko čim podrobneje opisala bolezen dihal, s katero se srečujemo ljudje po vsem svetu.

2) O bronhitisu

Po vsem svetu se srečujemo s pogosto boleznijo dihal. Skoraj vsak četrti bolnik obišče zdravnika zaradi težav z dihal. Kronični bronhitis prizadene 10 do 25 odstotkov odraslega prebivalstva. Približno 1/3 bolnikov ima vsaj enkrat na leto poslabšanje te bolezni, ki jo spremlja bakterijska okužba. Kronični bronhitis se večinoma pojavlja pri moških starejših od 40 let ter pri prebivalcih mestnega, kmečkega in industrijskega predela. Bolniška odsotnost zaradi te bolezni traja približno 25 dni na leto na bolnika. Prav tako pa narašča tudi invalidnost.

- ***Kaj sta KOPB in kronični bronhitis?***

KOPB je kratica za **kronično obstruktivno pljučno bolezen**. V to bolezen je vključenih več različnih bolezni, ki na takšen ali drugačen način okvarijo različne predele pljuč in dihalnih poti. Posledice le-tega so zatiranje zraka v pljučih, težje dihanje ter dolgotrajen kašelj.

Kronični bronhitis je najpogostejša bolezen v skupini KOPB-ja. Je kronično vnetje sapnic. O njem govorimo kadar bolnik izkašlja vsaj tri mesece na leto, dve leti ali več let zapored. Če je njegov izmeček stalno ali občasno gnojen govorimo o mukopurulentnem bronhitisu. Ko pa se pri bolniku pojavi še zožitev (obstrukcija) dihalnih poti, ki je stalna, pa govorimo o

obstruktivnem oziroma kroničnem bronhitisu. Obstrukcijo pa delimo na blago, zmerno ali hudo stopnjo.

- **Dejavniki, ki najpogosteje sprožijo kronični bronhitis**

Zagotovo je najpogostejši dejavnik za sprožitev kroničnega bronhitisa kajenje. Pri kadilcih (pri zmernih kadilcih se pojavi pri približno 25% ljudi, medtem ko pri strastnih kadilcih v 50%) se kronični bronhitis pojavi pogosteje kot pri nekadilcih (med 6 in 10% ljudi). Ostali dejavniki pa so: onesnažen zrak s plini, parami in prahom na delovnem mestu in v splošnem okolju (slaba stanovanja, velike družine, bivanje v otroških vrtcih...) ter genetski dejavniki. Da se bolezen poslabša pa so krivi tudi, virusna ali bakterijska okužba sapnic, pljučnica, premalo učinkovito zdravljenje, slabo stanje prehranjenosti, zastoj sluzi v dihalih zaradi izsušenosti bolnika, prekomerno vdihavanje toplega, suhega in hladnega zraka.

- **Kako vemo, da bolehamo za kroničnim bronhitisom?**

Bolnik, ki je bolan za kroničnim bronhitisom dolgo kašlja in izkašljeuje, težko diha-od začetka pri naporu kasneje tudi v mirovanju (zožitev v dihalnih poteh) ter pljuva večino dni. Pri ljudeh s kroničnim bronhitisom se pogosto pojavlja utrujenost, odpoved dihal in prizadetost srca. Ko pa ima bolnik akutni bronhitis (bolezen zaradi bakterijske okužbe), več kašlja in izkašljeuje povečano količino gnojnega izmečka ter težje diha.

- **Zdravljenje**

Pri zdravljenju bronhitisa ločimo dve zdravljenji. To sta : stalno zdravljenje in zdravljenje akutnih poslabšanj bolezni. V bolnišnice so sprejeti le najhujši bolniki, ki bolehamo za kroničnim bronhitisom, zlasti ob hudem poslabšanju te bolezni. Najpomembnejši ukrep pri zdravljenju je zagotovo opustitev kajenja. Zdravniki kadilcem, ki imajo kronični bronhitis pomagajo tako, da spremljajo bolnikova prizadevanja o opustitvi kajenja. Težave s katerimi se srečuje ozdravljeni kadilec, lahko lajša žvečilni gumi, ki vsebuje nikotin. Cilji, ki se želijo doseči pri zdravljenju bolnika s kroničnim bronhitisom:

- upočasniti napredovanje bolezni
- podaljšati preživetje bolnikov
- izboljšati kvaliteto in simptome življenja
- preprečiti in zdraviti zaplete.

Zdravljenje bronhitisa z zdravili vključuje zdravila za izboljšanje pretoka zraka v dihalnih poteh, antibiotike (pri akutnem poslabšanju) ter zdravila, ki zmanjšujejo vnetje. K lažjemu izkašljevanju pa pripomore tudi zadostna količina tekočine, uporaba priprav za izkašljevanje, masaža prsnega koša ter pravilno dihanje. Bolnika je potrebno poučiti o bolezni ter možnosti poslabšanja in zdravljenju.

- **Priporočila bolnikom s kroničnim bronhitisom**

- Če bolnik s kroničnim bronhitisom kadi, naj le-to čim prej opusti.
- Bolnik naj se vsako jesen cepi proti gripi.
- Naj se izogiba bolnim ljudem, ki kašljajo.
- Naj se izogiba vročemu in suhemu zraku

- Izogiba se naj tudi vremenskim in temperaturnim spremembam, vetru in padavinam.
- Kolikor se le da se naj izogiba onesnaženemu zraku ter dražočim snovem na delovnem mestu
- Redno naj skrbi za higieno dihalnih poti
- V bivalnem okolju na bo primerno topel in vlažen zrak
- Naj skrbi za ustrezno prehrano
- Bolniku se priporoča tudi utrjevanje splošne telesne kondicije

3) Zaključek (povzetek)

Ko sem delala referat o bronhitisu, sem se naučila veliko novega. Kljub temu, da sem imela občutek, da o bronhitisu veliko vem, sem ugotovila, da to sploh ni res. Kot sem že povedala sem izvedela veliko novega in referat mi je bilo prav prijetno delati.

- Kronični bronhitis je bolezen dihal (kronično vnetje sapnic)
- Spada med KOPB (**k**ronično **o**bstruktivno **p**ljučno **b**olezen)
- Najpogostejši dejavnik kroničnega bronhitisa je kajenje, poleg tega pa so tudi: onesnažen zrak s plini, parami in prahom na delovnem mestu in v splošnem okolju (slaba stanovanja, velike družine, bivanje v otroških vrtcih...) ter genetski dejavniki
- Bolnik, ki boleha za kroničnim bronhitisom, kašlja in izkašlje, težko diha in pljuva gnojni izmeček
- Zdravljenje bronhitisa : zdravila za izboljšanje pretoka zraka v dihalnih poteh, antibiotiki (pri akutnem poslabšanju) ter zdravila, ki zmanjšujejo vnetje, uporaba priprav za izkašljevanje
- Bolniki s kroničnim bronhitisom naj se gredo vsako jesen cepiti proti gripi, kadilci naj nehajo kaditi...

4) Viri in literatura

- **VIRI:**

Internet:

- <http://www.ezdravje.com/si/dihala/bronhitis/>
- <http://www.lek.si/slo/skrb-za-zdravje/dihala/akutno-vnetje/>
- <http://www.viva.si/clanek.asp?id=1582>

- **LITERATURA:**

- A. Kocijančič, F. Mrevlje (1993), INTERNA MEDICINA. Ljubljana: Državna založba Slovenije d.d.

5) Opombe